

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej
Instytut Filologii Słowiańskiej

Uniwersytet w Sarajewie
Wydział Filozoficzny
Instytut Literatur Narodów Bośni i Hercegowiny

Polska Akademia Nauk
Oddział w Poznaniu

Międzynarodowa Interdyscyplinarna
Konferencja Naukowa w 80. rocznicę
zakończenia II wojny światowej w Europie

KULTURA I PAMIĘĆ – WOJNA I POKÓJ

pod Patronatem Honorowym
prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej
Rektorki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
oraz prof. dr. Tarika Zaimovicia
Rektora Uniwersytetu w Sarajewie

Collegium Maius, Poznań, ul. Fredry 10
8-9 maja 2025 r.

Konferencja jest dofinansowana ze środków na Upowszechnianie i Promocję Działalności Naukowej (UiPDN) Polskiej Akademii Nauk.

Program konferencji

Czwartek, 8 maja 2025

8:30–9.30

Rejestracja uczestników
(hol główny Collegium Maius)

9:30–10:00

Otwarcie konferencji (Salon Mickiewicza)
Moderatorka: Ewa Szperlik

Dziekan WFPiK prof. UAM dr hab. Krzysztof Skibski

Dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej dr hab. Patryk Borowiak

Kierownik Katedry Literatury Boszniackiej/Kierownik Studiów
Doktoranckich w Zakresie Literatur Narodów Bośni i Hercegowiny
Instytut Literatur Narodów Bośni i Hercegowiny
prof. dr Sanjin Kodrić

Dyrektorka Teatru im. A. Fredry w Gnieźnie Joanna Nowak

10:00 – 11:30

Obrady plenarne (Salon Mickiewicza)
Moderatorki:
Krystyna Pieniążek-Marković, Ewa Szperlik

Prof. dr Sanjin Kodrić

Uniwersytet w Sarajewie

*Rat i sjećanje: Figura rata, ratnika i povratnika iz rata u novijoj
bošnjačkoj i bosanskohercegovačkoj književnosti*

Prof. UAM dr hab. Anna Gawarecka

UAM w Poznaniu

Wojna oczami kobiet

Prof. UAM dr hab. Anna Horniatko-Szumilowicz

UAM w Poznaniu /KS PAN O. Poznań

*„Kto by pomyślał ...?” Ukraińska tożsamość w obliczu wojny
(na podstawie powieści Borysa Artemowa Marik)*

- 11:30 – 12:00** przerwa na kawę (sala 186)
- 12:00 – 12:30** Otwarcie wystawy *Majko miła* – Petro Aleksowski –
kustosz wystawy – hol główny Collegium Maius
- 12:30 – 14:00** Obrady w sekcjach:

Sekcja 1

Salon Mickiewicza/sekcja hybrydowa
Moderatorka: Anna Gawarecka

1. Joanna Ostrowska

UAM w Poznaniu

Performanse upamiętnienia. Zniszczone miasta jako znak pokoju

2. Marta Karkowska

Polska Akademia Nauk

II wojna światowa w świetle obchodów świąt państwowych

3. Szymon Smolnicki-Woźniak

Izba Pamięci przy Cmentarzu Powstańców Warszawy

“Odwojnienie kultury” według Krzysztofa Wodiczki

Sekcja 2

Sala 183/sekcja hybrydowa
Moderatorka: Justyna Krauze-Pierz

1. Marek Rajch

UAM w Poznaniu

Tematyka wojenna w literaturze polskiej a cenzura literacka w NRD

2. Aleksandra Seń

Uniwersytet Wrocławski

„Zrobiono nas prywaciarzami”. Wrocławskie rzemiosło prywatne – od odbudowy struktur do bitwy o handel

3. Julia Kuc,

Uniwersytet Warszawski

Wojna na Pacyfiku, wojna w Azji. Pamięć o II wojnie światowej w Japonii a ruch przeciwko wojnie wietnamskiej

Sekcja 3

Sala 014
Moderatorka: Katarzyna Zagórska

1. Sonia Ławniczak

UAM w Poznaniu

*Szwedzka postpamięć Zagłady. Analiza powieści
“Odpowiedź aniołów” Stefana Einhorna*

2. Piotr Kułak

Muzeum Karykatury w Warszawie

Okupacyjne wizje czy reportaże? Cykle rysunkowe Jerzego Zaruby i Kazimierza Grusa z czasów II wojny światowej

3. Błażej Kaczmarek

Uniwersytet Dołnośląski

Trauma Holocaustu w powieściach graficznych. Analiza postaci

Sekcja 4

Sala 015

Moderatorka: Agata Firlej

1. Krum Krumov

UAM w Poznaniu

Kulisy ocalenia bułgarskich Żydów w trakcie II Wojny Światowej

2. Joanna Brodniewicz

UAM w Poznaniu

Samudaripen czechosłowackich Romów

3. Marcin Staniewski

Wielkopolska Okręgowa Izba Aptekarska

Farmaceuta na wojnie

14:00 – 15:00

Przerwa obiadowa

Restauracja Pięć Smaków Kuchnia

Wielkopolski Urząd Wojewódzki

Al. Niepodległości 16/18

15:00 – 16:45

Obrady w sekcjach:

Sekcja 1

Salon Mickiewicza/sekcja hybrydowa

Moderator: Patryk Borowiak

1. Dobrawa Lisak-Gębala

Uniwersytet Wrocławski

Warszawa jako dźwiękowe miejsce pamięci

2. Aleksandra Wilkus

UAM w Poznaniu

*Podróżnik zobowiązany? Norweska narracja
o polskich palimpsestowych przestrzeniach*

3. Patrycja Szczurek

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

Próba ochrony dóbr kultury w obliczu II wojny światowej na przykładzie aktywności Augustyna Czartoryskiego, II ordynata na Sieniawie

4. Anna Stępnia

Uniwersytet Łódzki

Wojna z perspektywy cywila na podstawie utworów Kryptonim dla Hioba Ołeksandra Mycheda i Ostatni świadkowie Swietłany Aleksijewicz

Sekcja 2

Sala 183/sekcja hybrydowa

Moderatorka: Katarzyna Taczyńska

1. Jahja Fehratović

Uniwersytet w Nowym Pazarze

Ponor i uzdignuće sandžačke intelektualne elite i njihova razmeđa pred, za i poslije Drugog svjetskog rata

2. Đorđije Radulović

Uniwersytet w Sarajewie

Posjeti mjestima sjećanja doprinose uspješnijem suočavanju s prošlošću
[online]

3. Bojana Obradović

Uniwersytet Czarnogóry

Mehanizam civilizacijskog zla u konceptu ratne tematike
[online]

4. Anna Boguska

Polska Akademia Nauk

Rat(ovi) u hrvatskoj kinematografiji iz suvremene perspektive
[online]

Sekcja 3

Sala 014

Moderatorka: Irina Ermashova

1. Magdalena Dąbrowska

Uniwersytet Warszawski

*„Wojna zawsze blisko”. O czasie i przestrzeni we wspomnieniach
Nikołaja Nikulina*

2. Wojciech Szczepański

Polska Akademia Nauk

*Wojna w pamięci i refleksji filozoficznej Józefa M. Bocheńskiego
(1902-1995)*

3. Monika Szczot

UAM w Poznaniu

*Dum belli passim toto furit orbe tumultus. Echa wojny
trzydziestoletniej w neolacińskim poemacie o Herodzie Andreasa
Gryphiusa*

4. Wojciech Sajkowski

UAM w Poznaniu

*Obraz żołnierzy z chorwackiego pogranicza wojskowego biorących
udział w konfliktach na terenie Europy (od wojny trzydziestoletniej
do wojen napoleońskich).*

16:45–17:30

Przerwa na kawę (sala 186)

17:30 –18:30

**Projekcja filmu *Macedończyk* w reżyserii
Petro Aleksowskiego (Salon Mickiewicza)**

19:00 – 21:00

Kolacja, Restauracja Tośka Cantine, ul. Fredry 9

Piątek, 9 maja 2025

9:30 – 10:30

Sekcja plenarna (sala 014)

Moderatorzy: Sanjin Kodrić i Ewa Szperlik

Prof. dr Božidar Jezernik Uniwersytet w Lublanie

Zakopani zaboravom: Politika zaborava i istorijska amnezija

10:30 – 11:00

Przerwa na kawę (sala 186)

11:00 – 13:00

Obrady w sekcjach:

Sekcja 1

Sala 183/sekcja hybrydowa

Moderatorka: Magdalena Koch

1. Katarzyna Taczyńska

Polska Akademia Nauk

Ślady oporu: Kulturowa historia relacji Żydówek w Chorwacji w XX wieku

2. Justyna Krauze–Pierz

UAM w Poznaniu

Wypędzone, wygnane, pozbawione domu – Polki i Niemki u kresu II wojny światowej

3. Judyta Wachowska

UAM w Poznaniu

«Wyjechałam z Hiszpanii kiedy wojna domowa była przegrana (...) i zamknięta tutaj walczę o jej odzyskanie». Mercedes Núñez Targa i Neus Català: wspomnienia wojenne i obozowe

4. Natalia Panas

UAM w Poznaniu

Wojna jako ce(n)zura pamięci. Zapomnienie ocalające pamięć (kulturową) o działalności kobiet na przykładzie

Uspomene Delfy Ivanić

[online]

5. Almedina Čengić

Uniwersytet w Sarajewie

Ideologija savršenog poretka u društvu kroz fenomen utopije/distopije

[online]

Sekcja 2

Sala 014//sekcja hybrydowa

Moderatorka: Joanna Rękas

1. Anna Fidos

Uniwersytet Warszawski

“The Show Must Go On” – media w dobie XXI w.

2. Marcin Poletyło

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

ZaMirNET. Nowe technologie komunikacyjne i aktywizm

antywojenny w Chorwacji 1991-1996

3. Adrian Trzoss, Dawid Gralik

UAM w Poznaniu

II Wojna Światowa w mediach społecznościowych:

Trauma – Rewizjonizm – Edukacja

4. Katarzyna Zagórska

UAM w Poznaniu

Światło, którego nie widać – radio jako medium II wojny światowej

5. Paulina Janssen, Uniwersytet w Sarajewie

Marta Siekierska, UAM w Poznaniu

Powojenny pejzaż miejski Sarajewa na podstawie współczesnych bośniacko-hercegowińskich seriali kryminalnych

[online]

Sekcja 3

Sala 285

Moderatorka: Joanna Brodniewicz

1. Agata Firlej

UAM w Poznaniu

Groza wojny bez wojny w romanettach Egona Hostovskiego Žhář i Cizinec hledá být

2. Beata Raszczyk

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu

Losy człowieka w cieniu zagłady: od kryzysu do przetrwania

3. Maksymilian Odrzywołek

Uniwersytet Warszawski

(Nie)pamięć archiwum: lata 1939–1945 a biografia i twórczość Marii Dłuskiej w świetle badań archiwalnych

4. Bartłomiej Bielas

Uniwersytet Śląski

„Umiejętność wczucia się w ból” — zarys problematyki pacyfizmu w dwudziestoleciu międzywojennym

5. Anna Majewska

Uniwersytet Śląski

Obraz Żyda w propagandzie i sztuce XX wiek

13:00 – 14:30

Przerwa obiadowa

**Restauracja Pięć Smaków Kuchnia
Wielkopolski Urząd Wojewódzki,
Al. Niepodległości 16/18**

14:30 – 16:30

Obrady w sekcjach:

Sekcja 1

Sala 183/sekcja hybrydowa
Moderatorka: Nina Mautner

1. Michał Kucharski

Forum Młodych Dyplomatów/Sarajevo, EUFOR BiH

Manipulacje pamięcią o II wojnie światowej w narracjach Republiki Serbskiej

[online]

2. Lejla Kodrić Zaimović

Uniwersytet w Sarajewie

Ratni dnevnik kao specifična narativna forma prenošenja iskustva rata: bibliografsko i sadržajno mapiranje ratnih dnevnika u Bosni i Hercegovini

[online]

3. Tea Rogić Musa

Zakład Leksykograficzny Miroslav Krleža (Zagrzeb)

Lirski dnevnik iz godina rata: Kanconijer Fili Julija Benešića

4. Magdalena Szczypiorska-Chrzanowska

Polska Akademia Nauk

„Moje dzieciństwo skończyło się nagle pewnego zwykłego dnia 1991 roku wczesnym rankiem”. Wojna – pamięć – tożsamość – fotografia w powieści Gorana Vojnovića Moja Jugosławia.

[online]

5. Elmir Spahić

Uniwersytet w Sarajewie

Rat i romani Meše Selimovića

[online]

Sekcja 2

Sala 014

Moderator: Wojciech Sajkowski

1. Magdalena Żmuda-Trzebiatowska

UAM w Poznaniu

Jak opowiedzieć te smutne historie? Zagłada w szwedzkiej literaturze dla dzieci i młodzieży – dwa przykłady

2. Zuzanna Grabska

Uniwersytet Jagielloński

Zderzenie światów. Dzieciące spojrzenie na Zagładę na przykładzie Krakowa i okolic

3. Joanna Rękas, Vladimir Bocev

UAM w Poznaniu/ Muzeum Republiki Macedonii Północnej

Pamięć bez granic. Dzieci-uchodźcy z Macedonii Egejskiej w Polsce (1948–1949) we współczesnych opowieściach ich samych oraz ich bliskich [40 min]

4. Magdalena Jankowska

UAM w Poznaniu

Poeta pamięta. Wojna postjugosłowiańska w poezji bośniackiej

Sekcja 3

Sala 285

Moderatorka: Marzanna Kuczyńska

1. Daria Ławrynow

Polska Akademia Nauk

Kreowanie językowego obrazu Ukrainy w wybranych propagandowych tekstach radzieckich (po 1945 r.) i rosyjskich (2021–22 r.)

2. Kostiantyn Mazur

UAM w Poznaniu

Od „nigdy więcej” do „możemy powtórzyć!” – zmiana narracji języka rosyjskiej propagandy w perspektywie wybranych treści cyberprzestrzeni

3. Adam Radosław Suławka
Wojskowe Biuro Historyczne
*Wizerunek państwa polskiego na przykładzie karykatur
z białoruskiej gazety „Minskaja Praŭda”*

4. Oksana Pukhonska
Uniwersytet Narodowy Akademia Ostrogska
Uniwersytet Warszawski
*WÓWCZAS a DZIŚ. Współczesna literatura o Ukrainie
na skrzyżowaniu doświadczeń wojennych*

5. Anna Żebrowska
UAM w Poznaniu
*„Kab tołki nie było wajny” – traumy powojenne najstarszych
mieszkańców Wołyżńszczyzny (na przykładzie wsi Lucino
i Siaredniaje siało)*

16:30

Zamknięcie konferencji (sala 014)

19:00

**Prapremiera spektaklu w reżyserii Elżbiety Depty
pt. *U mnie zawsze wszystko dobrze*
Gniezno, Teatr im. Aleksandra Fredry w ramach
współpracy pod hasłem „Fredro dla Fredry”.**

Spektakl odbędzie się w Parowozowni w Gnieźnie.

Elżbieta Depta

U MNIE ZAWSZE WSZYSTKO DOBRZE

TEATR FREDRY

Tekst, reżyseria, dramaturgia,
kostiumy – Elżbieta Depta

Muzyka i udźwiękowienie
Maciej Szymborski

Aranżacja przestrzeni, światła
Elżbieta Depta, Maciej Szymborski

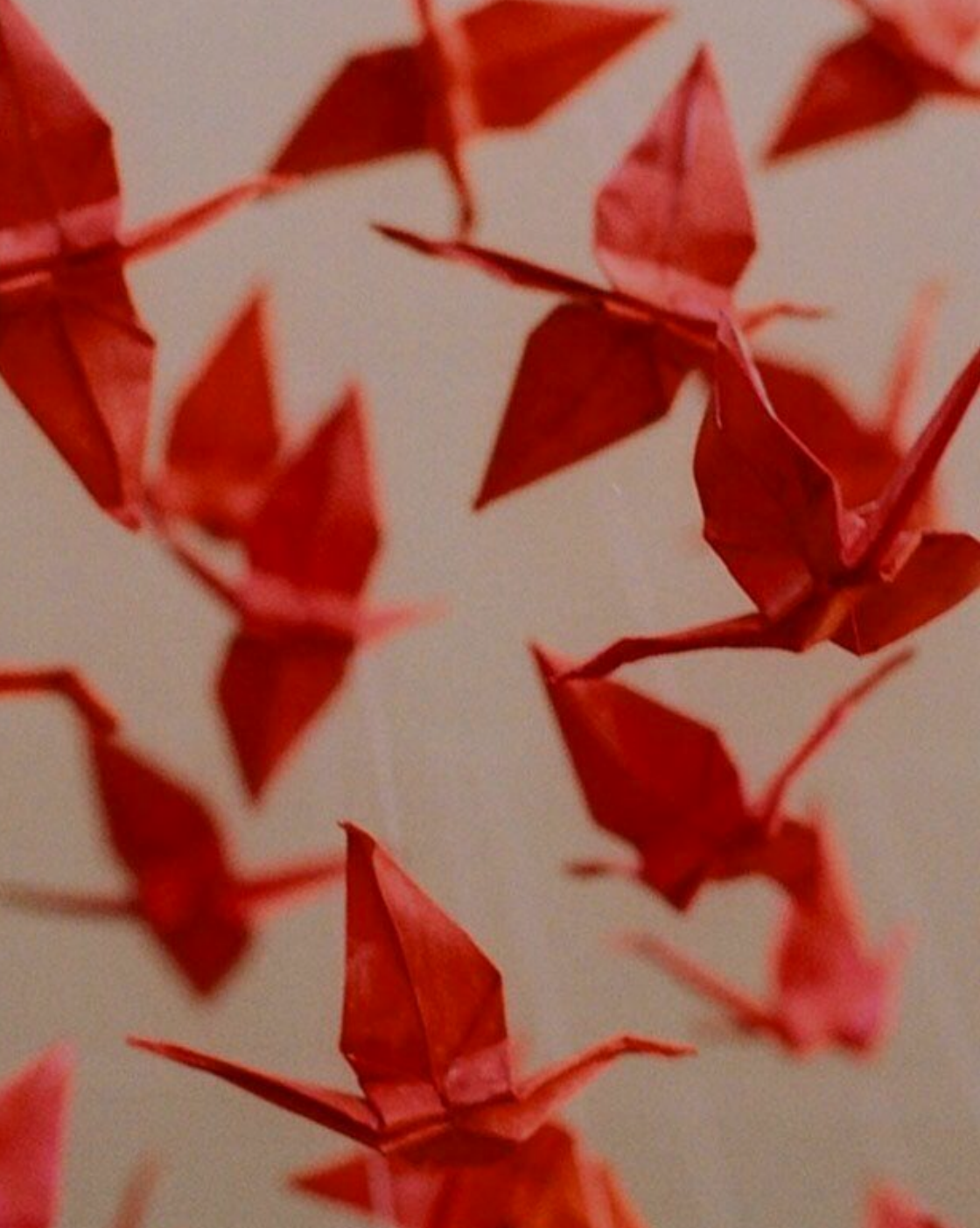
Oprawa wizualna
Dawid Stube

Przygotowanie wokalne
Natalia Braciszewska

Asystent reżysera
Michał Karczewski

Obsada:
Zuzanna Czermiejewska-Stube
Katarzyna Kalinowska
Iwona Sapa
Magdalena Słidatk (gościnnie)
Bogdan Ferenc
Michał Karczewski
Maciej Hanczewski
Maciej Hązła
Krzysztof Zarowski (gościnnie)

PRAPREMIERA
9 maja 2025
Parowozownia Gniezno

PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK
ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydział Filologii
Polskiej i Klasycznej
UAM w Poznaniu

